

агроекологічний університет і Всеукраїнська громадська організація «Народний рух захисту Землі» у 2014 р. підготували подали на затвердження в установленому порядку Програму з вивчення студентами аграрних університетів (усіх спеціальностей) теми розвитку сільських територій шляхом реалізації концепції «Родове помістя». Для вивчення цієї дисципліни розроблено посібник для студентів Вузів. Для ознайомлення зі змістом підручника, Міністерством освіти України та Всеукраїнської громадської організації «Народний рух захисту Землі», у червні 2015 року, було організовано 5-тиденний семінар для представників аграрних університетів. Учасниками семінару були: автори підручника (Житомирський національний аграрний університет), Всеукраїнська громадська організація «Народний рух захисту Землі», Одеська юридична академія, новатори педагогіки України, представники родових помість України. Така різнопланова і різнорівнева інформаційна робота з роз'яснення суті і змісту ідеї родових помість призвела до зміни в свідомості певних верств суспільства і поміняла ставлення до цієї теми. Почало проявлятися розуміння корисності реалізації ідеї родових помість для всіх сфер життя суспільства.

Література

1. *Попова О.Л.* Розвиток багатофункціонального сільського господарства: досвід Німеччини / О.Л. Попова // Економіка і прогнозування. — 2015. — №2. — С. 148—158.
2. Plotnikova M. Innovative character of rural territories social potential realization / M. Plotnikova // Management Theory And Studies For Rural Business And Infrastructure Development. — 2014. — №36. — №4. — Р. 956—958.
3. *Секлікова Л.А.* Законы Мироздания или основы существования Божественной Иерархии. Т. 1 / Л.А. Секликова, Л.Л. Стрельникова. — М.: Амрита, 2012. — 384 с.
4. *Попова О.Л.* Соціальні та екологічні параметри діяльності сільськогосподарських підприємств: диверсифікація за економічними класами / О.Л. Попова, Л.Л. Панкратова, М.Г. Бетлій // ЕП. — 2010. — №. — С. 110—125.
5. *Павлов О.І.* Формування системи управління розвитком сільських територій / О.І. Павлов // Економіка АПК. — 2009. — №12. — С. 109—115.
6. Rural Development policy [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_en.htm
7. New perspectives for EU rural development [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev/refprop_en.pdf

УДК 339.137.2

vitaradko@yandex.ua

Радько Вікторія Миколаївна

к.е.н., доцент,

Мацюра Світлана Іванівна

к.е.н., доцент,

Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
Україна

Radko Victoria M.

Ph.D., associate professor

Matsyura Svetlana I.

Ph.D., associate professor

Krivoy Rog Economic Institute SHEE
«Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman», Ukraine

УПРАВЛІННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯМ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІРНИЧО- ЗБАГАЧУВАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

THE RESOURCE CONSERVATION MANAGEMENT BASED ON INNOVATIONS AS COMPETITIVENESS FACILITY OF MINING ENTERPRISE

Анотація. Визначено принципи забезпечення стратегічного рівня конкурентоспроможності та запропоновано дерево цілей управління ресурсозбереженням ГЗК Кривбасу з визначенням їх пріоритетності з метою формування стійких конкурентних переваг.

Ключові слова: конкурентоспроможність підприємства, конкурентні переваги, управління ресурсозбереженням, дерево цілей.

Annotation. The principles of strategical level of competitiveness are determined and objectives tree of resource conservation management of Krivoy Rog mining enterprises with definition of their priority for the purpose of stable competitive position formation are offered.

Keywords: competitiveness of enterprise, competitive position, resource conservation management, objectives tree.

Для формування стійких конкурентних переваг необхідним є системна декомпозиція цілей підприємства як системи. Для цього доцільним є використання «дерева цілей». В умовах

діяльності гірничо-збагачувальних підприємств використання цього методу зумовлено вирішенням комплексу взаємозалежних проблем. У першу чергу, це виявляється в скороченні поглибленні гірничих виробок і погіршенні гірничо-геологічних умов видобутку мінеральних ресурсів. З цього випливає щорічне зростання питомих витрат ресурсів, що виявляється в збільшенні собівартості, зростанні ресурсоемності. На нашу думку, перехід до стратегічного рівня конкурентоспроможності ГЗК зумовлений системним підходом, що базується на таких положеннях (принципах): визначення і деталізація цілей; визначення прийомів, способів діяльності, що сприяють досягненню цих цілей; розподіл задач по виконавцях і об'єднання їх у керовані групи; координація різних видів діяльності; забезпечення єдності цілей; встановлення ефективного контролю; облік взаємозв'язку факторів зовнішнього середовища з діяльністю підприємства; урахування їх зворотного зв'язку.

Складність управління ресурсозбереженням в умовах діяльності видобувних підприємств вимагає ретельного аналізу цілей і завдань діяльності, шляхів і засобів їхнього досягнення, оцінки впливу різних факторів на підвищення ефективності і якості роботи. Це приводить до необхідності широкого застосування експертних оцінок у процесі формування та вибору рішень з управління ресурсозбереженням. Використання експертного методу здійснено на підставі заповнення матриць парних порівнянь з використанням шкали Сааті.

У табл. 1 представленої результати використання експертного методу для ранжирування цілей ГЗК: цілі нижнього рівня показують міру впливу кожної цілі на цілі наступного, вищого ієрархічного рівня. При цьому сума загального впливу цілей кожного рівня складає одиницю.

Як видно з табл. 1, найпріоритетнішими є цілі 1.6, 1.7, 1.1, 1.4, а саме — реалізація ресурсозберігаючих технологій, удосконалення мотиваційних стимулів ефективного використання ресурсів, ефективне використання наявних ресурсів підприємства, організація заходів щодо ресурсозбереження. Зазначені напрямки складають близько 86 % досягнення генеральної мети підприємства — формування стійких конкурентних переваг.

Таблиця 1

ДЕРЕВО ЦІЛЕЙ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯМ ГЗК КРИВБАСУ

Рівень	Складові дерева цілей			Пріоритетність
Генеральна ціль — формування стійких конкурентних переваг за рахунок зниження ресурсоемності виробництва				
1.1	Ефективність використання наявних ресурсів підприємства			0,129
	1.1.1	Ефективне використання мінерально-сировинної бази		0,455
		1.1.1.1	Зменшення обсягу відходів збагачення	0,632
		1.1.1.2	Зменшення втрат залізної руди на етапі її транспортування	0,087
		1.1.1.3	Збільшення коефіцієнту вилучення заліза в концентрат	0,206
		1.1.1.4	Підвищення коефіцієнту виходу концентрату	0,075
	1.1.2	Ефективне використання трудових ресурсів підприємства		0,108
		1.1.2.1	Ефективне використання управлінського потенціалу підприємства	0,625
		1.1.2.2	Ефективне використання потенціалу менеджерів середнього рівня підприємства	0,236
		1.1.2.3	Ефективне використання потенціалу менеджерів нижнього рівня підприємства	0,045
		1.1.2.4	Ефективне використання потенціалу робітників	0,093
	1.1.3	Ефективне використання фінансових ресурсів підприємства		0,283
		1.1.3.1	Ефективне використання власних ресурсів підприємства	0,714
		1.1.3.2	Ефективне використання позикових ресурсів підприємства	0,143
		1.1.3.3	Ефективне використання залучених ресурсів підприємства	0,143
1.1.4	Ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів підприємства		0,038	
	1.1.4.1	Ефективне використання паливних ресурсів підприємства	0,75	

Закінчення табл. 1

Рівень	Складові дерева цілей			Пріоритетність
Генеральна ціль — формування стійких конкурентних переваг за рахунок зниження ресурсоемності виробництва				
		1.1.4.2	Ефективне використання енергетичних ресурсів підприємства	0,25
	1.1.5	Ефективне використання інформаційних ресурсів підприємства		0,116
		1.1.5.1	Ефективне використання вхідної інформації підприємства	0,75
1.1	1.1.5	1.1.5.2	Ефективне використання внутрішньої інформації підприємства	0,25
1.2	Зниження собівартості реалізованої продукції			0,032
	1.2.1	Зниження витрат залізорудної сировини		0,656
	1.2.2	Зниження трудомісткості продукції за рахунок впровадження нових методів збагачення		0,205
	1.2.3	Зниження фондомісткості продукції		0,106
	1.2.4	Зниження інших витрат		0,032
1.3	Збільшення доходів від усіх видів діяльності на підприємстві			0,064
	1.3.1	Збільшення доходів від операційної діяльності		0,666
	1.3.2	Збільшення доходів від фінансової діяльності		0,110
	1.3.3	Збільшення доходів від інвестиційної діяльності		0,191
	1.3.4	Збільшення доходів від інших доходів		0,032
1.4	Реалізація організаційних заходів щодо ресурсозбереження на підприємстві			0,106
	1.4.1	Організація контролю за використанням ресурсів		0,114
	1.4.2	Організація контролю за технологічним режимом		0,135
	1.4.3	Організація контролю якості устаткування		0,214
	1.4.4	Організація моніторингу ресурсозбереження		0,304
	1.4.5	Організація контролю професійної відповідності персоналу		0,061
	1.4.6	Організація навчання персоналу		0,172
1.5	Залучення інвестицій для розвитку гірничо-збагачувальних підприємств			0,042
	1.5.1	Залучення інвестицій для розробки нових ресурсозберігаючих технологій збагачення залізних руд		0,371
	1.5.2	Залучення інвестицій для реалізації програми комплексної переробки сировини		0,297
	1.5.3	Залучення інвестицій для удосконалювання структури управління підприємством		0,332
1.6	Реалізація ресурсозберігаючих технологій			0,454
	1.6.1	Застосування нових технологій комплексної переробки сировини з отриманням будівельних матеріалів		0,652
	1.6.2	Застосування нових технологій при збагаченні залізних руд		0,208
	1.6.3	Застосування нових технологій при переробці відходів збагачення		0,101
	1.6.4	Застосування нових технологій для селективного видобутку корисних копалин		0,038
1.7	Мотивація ресурсозбереження на ГЗК			0,172
	1.7.1	Усвідомлення значення ресурсозбереження у забезпеченні стратегічного рівня конкурентоспроможності комбінату		0,620
	1.7.2	Мотивація персоналу ГЗК		0,056
	1.7.3	Формування організаційно-економічних стимулів ефективного використання ресурсів		0,324

Отримані результати підтверджуються досвідом функціонування провідних видобувних підприємств світу, де, навіть при несприятливих гірничо-геологічних умовах видобутку, стійкі конкурентні переваги сформовані за рахунок комплексної переробки сировини на інноваційній основі. Тому, на відміну від гірничо-видобувних підприємств Анголи, Бразилії, Індії, Китаю, що працюють в сприятливих гірничо-геологічних умовах, інноваційний розвиток видобувних підприємств Німеччини, Норвегії, США сприяв їх переходу до стратегічного рівня конкурентоспроможності.

Таким чином, можна зробити висновок, що реалізація програм ресурсозбереження на інноваційній основі нівелює вплив гірничо-геологічних умов і дозволяє сформувати стійкі конкурентні переваги підприємствам, що знаходяться у диференційованих умовах стану власної мінерально-сировинної бази.

УДК 336.7

kate.raputa@gmail.com

Рапута Катерина Олегівна
аспірант кафедри економіки підприємств, Україна

Raputa Kateryna O.
Postgraduate PhD student, Department of
Economics, Ukraine

ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ

VENTURE CAPITAL FINANCING OF START-UPS IN UKRAINE

Анотація: надано короткий огляд світового стану венчурного фінансування та ситуації в Україні. Проведено аналіз переваг і недоліків венчурного фінансування.

Ключові слова: венчурні фінансування, венчурних фонд, венчур, інвестування, стартап, ризикове підприємство.

Abstract: brief overview of the global status of venture capital financing. A brief overview of the situation in Ukraine. Analysis of the advantages and disadvantages of venture capital financing

Key words: venture financing, venture Fund, venture, investments, startup, risk enterprise.

На жаль, нині в нашій країні спостерігається великий відтік інноваційних стартапів, адже їм важко залучити венчурні інвестиції. Саме тому є потреба дослідити причини, які стримують розвиток венчурного фінансування в Україні.

Проблематика венчурного фінансування стартапів не є новою для вітчизняних науковців. Дослідженням різних її аспектів займалися А.М. Антонюк, Т.А. Васильєва, В.Г. Боронос, В.Г. Мединський, Л.Г. Шаршукова, В.В. Юхименко, Т.В. Юхименко, М.Н. Переверзева, А.В. Малявина, С.А. Попов та ін. З огляду на це, метою дослідження є аналіз рівня венчурного фінансування в світі і умови, які сприятимуть розвитку стартапів саме в Україні.

У результаті проведеного дослідження підтримуємо твердження, що венчурне фінансування — це довгострокові (на 5—7 років) високо ризикові інвестиції приватного капіталу в акціонерний капітал малих високотехнологічних перспективних компаній, які орієнтовані на виробництво наукоємних продуктів. Світовим лідером венчурного фінансування вважаються США (компанії Accel Partners і Sequoia Capital). Але Європа та Ізраїль намагаються наздогнати лідера.

Згідно статистики експертів DowJonesVentureSource, американські венчурні капіталісти щедріші ніж європейські. Так, якщо посівні інвестиції приблизно однакові як в Америці, так і в Європі, то вже у наступному раунді інвестицій (серії А) стартапи у США отримують приблизно в два рази більше інвестицій, не кажучи вже про наступні раунди.

Згідно останньої статистики компанії 2thinkknow, яка проаналізувала 85 міст світу за 9 факторами (включаючи кількість патентів, кількість інвесторів, які вкладають кошти в розвиток технологій у місті) представлено 25 самих інноваційних міст світу, лідерами рейтингу стали Сан-Франциско (США), Лондон (Великобританія), Нью-Йорк (США), а от Токіо (Японія) посіло 11 місце за загальними показниками, але отримало найвищі результати по параметру «венчурні інвестиції»

І от, на жаль, у цьому рейтингу не було жодного міста України. Але враховуючи, те що останні роки в Україні спостерігається бум інноваційних стартапів і венчурні фонди, такі як TA Ventures, Aventures, iTech Capital, Horizon Capital та International Finance Corporation, починають вкладати кошти в українські стартапи, все більше українських стартапів виходять на міжнародний ринок.

Позитивними є певні «симптоми», які можуть прискорити зростання венчурних інвестицій у найближчі роки: покращення інвестиційного клімату; наявність великого наукового-